

L'exèrcit espanyol i Catalunya

Miquel Sellarés

La desfilada de les forces armades espanyoles (FAE) a Barcelona el proper dia 27 té aspectes ambivalents i de pedagogia política i social. La societat catalana i la seva classe política, que des de la transició democràtica ha defugit plantejar-se seriosament i responsablement la funció i la necessitat de les FAE, ara té l'oportunitat de no defugir el problema i plantejar-se quina és l'actitud de la societat, de la classe política i de les institucions nacionals de Catalunya vers la responsabilitat de la seguretat i la defensa. El 27 de maig caldria que fos el començament d'un gran debat social i polític en el qual una societat nacional com la catalana, que històricament en les últimes dècades no ha tingut sentit d'estat, es plantejés el perquè d'algunes de les realitats que ressenyaré.

En primer lloc, la immensa majoria del poble català té un sentiment difús de pacifisme i la creença que la funció de les forces armades no s'adiu amb la idiosincrasia ni amb la manera de fer de la nostra societat.

En segon lloc, entre la classe política hi ha hagut i hi ha una manca de fermeza i interès a plantejar, com s'ha fet a altres nivells del poder, quina ha de ser l'adequació de les FAE a la realitat plurinacional, plurilingüística i pluricultural de l'estat. Per comprovar-ho només cal fer un seguiment seriós dels llibres de sessions del Congrés dels Diputats i del Senat i veure legislatura rere legislatura el grau d'acomplexament dels nostres diputats i senadors vers el poder fàctic de les FAE i la seva funció al servei de l'estat-nació i el nacionalisme espanyol.

En tercer lloc, les institucions nacionals de Catalunya, el Parlament i el Govern de la Generalitat han intentat tenir bones relacions públiques amb una institució com la FAE, amb la qual, per pragmatisme i moltes vegades per por o acomplexament, calia estar-hi bé. La nostra classe política, que majoritàriament va viure els anys de postguerra i el franquisme, ha estat incapaç de vèncer i transformar els comportaments de

la societat catalana i hom l'ha mantinguda al marge del sentiment natural de defensa i seguretat que té qualsevol societat nacional normalitzada. Els catalans volíem ser una nació per la llengua, la cultura i una mica per l'economia, però no entenem els altres eixos que comporten el poder polític per assolir ésser un estat-nació.

En quart lloc, els resultats dels punts anteriors han comportat que avui les noves generacions que no tenen els tics, les pors i els complexos del franquisme, davant del 27 de maig tinguin actituds diverses. La majoria se'n desentén o adopta l'actitud de considerar-se pacifista sense adonar-se potser que no pot ser res més, altres sectors exerciran el pacifisme actiu, un altre sector exercirà el nacionalisme actiu espanyol, creient-se que les FAE són el seu patrimoni, i altres sectors dels moviments alternatius i independentistes tindran un sentiment d'enemistat i rebuig de les FAE.

El govern de l'estat-nació i les seves FAE caldria que reflexionessin. L'any 2000, quan marxem imparablement cap a una Europa unida i forta, ja no hi ha temps de recuperar la immensa majoria de l'opinió pública catalana i els seus sectors socials per donar suport a unes FAE que aviat desapareixeran per transformar-se en unes veritables forces armades i de seguretat europees que oblidin les dinàmiques, les místiques i les litúrgies de defensar estats-nació artificials. I per avançar, els europeus hauran de trobar

ARXIU

noves fórmules de motivació perquè els ciutadans europeus de les noves generacions es motivin vocacionalment a participar en unes noves forces armades europees que siguin per tots els ciutadans, sigui quina sigui la seva nacionalitat, llengua, cultura o religió. Aquestes forces armades europees hauran de gaudir de la confiança i el suport de tots els ciutadans que hi vegin la seva garantia de seguretat i llibertat.

Juan Carles saluda Miquel Coll i Alentorn en una visita a Barcelona l'any 1985. El rei va assistir-hi acompanyat de l'estament militar.

President del Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya (CEEC)